

32001L0045

19.7.2001

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 195/46

DIREKTIVA 2001/45/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 27. junija 2001****o spremembah Direktive Sveta 89/655/EGS o minimalnih varnostnih in zdravstvenih zahtevah za uporabo delovne opreme delavcev pri delu (druga posebna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive 89/391/EGS)****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 137(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije, ki ga je predložila po posvetovanju s Svetovalnim odborom za varnost, higieno in varovanje zdravja pri delu ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu s postopkom iz člena 251 Pogodbe ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Člen 137(2) Pogodbe določa, da Svet z direktivami lahko sprejme minimalne zahteve za spodbujanje izboljšav, zlasti delovnega okolja, ki zagotovijo višjo raven varovanja zdravja in zagotavljanja varnosti delavcev.
- (2) V skladu z omenjenim členom take direktive ne smejo uvažati upravnih, finančnih in pravnih omejitev, ki bi lahko zavirale ustanavljanje in razvoj malih in srednjih podjetij.
- (3) Izboljšanje varnosti, higiene in zdravja pri delu je cilj, ki ga ni mogoče obravnavati zgolj z ekonomskega vidika.
- (4) Za zagotovitev zdravja in varnosti delavcev je bistvena skladnost z minimalnimi zahtevami za zagotovitev višje ravni zdravja in varnosti delavcev pri uporabi delovne opreme začasno delo na višini.
- (5) Določbe, sprejete na podlagi člena 137(2) Pogodbe, nobeni državi članici ne preprečujejo, da ohrani ali sprejme take strožje ukrepe za varovanje pogojev za delo, ki so združljivi s Pogodbo.

(6) Zaradi dela na višini so delavci lahko izpostavljeni zelo velikim tveganjem za zdravje in varnost, zlasti tveganjem za padce z višine in druge hude nezgode pri delu, ki predstavljajo velik delež vseh nezgod, zlasti smrtnih.

(7) Samozaposlene osebe in delodajalci, ki sami opravljajo poklicno dejavnost in osebno uporabljajo delovno opremo za opravljanje začasnega dela na višini, lahko vplivajo na zdravje in varnost zaposlenih.

(8) Direktiva Sveta 92/57/EGS z dne 24. junija 1992 o minimalnih varnostnih in zdravstvenih zahtevah na začasnih ali premičnih gradbiščih (osma posebna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive 89/391/EGS) ⁽⁴⁾ tem kategorijam oseb nalaga dolžnost, da, med drugim, spoštujejo Prilogo I Direktive 89/655/EGS ⁽⁵⁾.

(9) Vsak delodajalec, ki namerava delo začasno opravljati na višini, mora izbrati opremo, ki zagotavlja ustrezno varovanje pred tveganji za padce z višine.

(10) Kolektivni varnostni ukrepi za preprečitev padcev so v splošnem učinkovitejši kakor osebni varnostni ukrepi. Poleg izbire in uporabe opreme za preprečevanje in odpravljanje tveganj, primerne za vsako posamezno lokacijo, je treba zagotoviti tudi posebno usposabljanje in, če je to primerno, opraviti dodatne preiskave.

(11) Pri opravljanju začasnega dela na višini se najpogosteje uporabljajo lestve, zidarski oder in vrvi in zato sta varnost in zdravje delavcev, ki opravljajo take vrste delo, zelo odvisni od njihove pravilne uporabe; zato je treba določiti način, kako delavci najvarneje uporabijo tako opremo; zato je treba delavce ustrezno usposobiti.

(12) Ta direktiva je najprimernejši način za doseganje zelenih ciljev in ne presega tistega kar je potrebno za doseganje teh ciljev.

(13) Ta direktiva praktično prispeva k oblikovanju socialne razsežnosti notranjega trga.

⁽¹⁾ UL C 247 E, 31.8.1999, str. 23 in
UL C 62 E, 27.2.2001, str. 113.

⁽²⁾ UL C 138, 18.5.1999, str. 30.

⁽³⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 21. septembra 2000 (UL C 146, 17.5.2001, str. 78), Skupno stališče Sveta z dne 23. marca 2001 (UL C 142, 15.5.2001, str. 16) in Sklep Evropskega parlamenta z dne 14. junija 2001.

⁽⁴⁾ UL L 245, 26.8.1992, str. 6.

⁽⁵⁾ UL L 393, 30.12.1989, str. 1.

- (14) Države članice morajo imeti, zaradi upoštevanja nekaterih težav, s katerimi se morajo soočiti MSP, možnost prehodnega obdobja –

2. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

3. Države članice uradno obvestijo Komisijo o predpisih nacionalne zakonodaje, ki so že sprejeti ali jih sprejmejo za področje, ki ga ureja ta direktiva.

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Besedilo, priloženo tej direktivi, se doda Prilogi II Direktive 89/655/EGS.

Člen 2

1. Države članice sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najkasneje do 19. julija 2004. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Zaradi upoštevanja različnih situacij, ki lahko izhajajo iz praktičnega izvajanja te direktive, zlasti v malih in srednje velikih podjetjih, imajo države članice za izvajanje oddelka 4 Priloge pravico do prehodnega obdobja, ki ni daljše od dveh let od datuma, navedenega v prvem pododstavku.

Člen 3

Ta direktiva začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Člen 4

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Luxembourg, 27. junija 2001

Za Evropski parlament

Predsednik

N. FONTAINE

Za Svet

Predsednik

A. BOURGEOIS

PRILOGA

„4. Določbe o uporabi delovne opreme za začasno delo na višini

4.1 *Splošne določbe*

- 4.1.1 Če na podlagi člena 6 Direktive 89/391/EGS in člena 3 te direktive začasnega dela na višini ni mogoče varno in pod primernimi ergonomskimi pogoji opraviti s primerne površine, je treba izbrati delovno opremo, ki najprimerneje zagotovi in ohrani varne razmere za delo. Kolektivni varnostni ukrepi morajo imeti prednost pred individualnimi varnostnimi ukrepi. Dimenzije delovne opreme morajo ustrezati naravi dela, ki ga je treba opraviti, in predvidljivim obremenitvam ter omogočati varen prehod.

Najprimernejši dostop do začasnega delovnega mesta na višini je treba izbrati glede na pogostost prehodov, višino, ki jo je treba premostiti in trajanje uporabe. Omogočati mora evakuacijo v primeru neposredne nevarnosti. Prehod med napravami za dostop in ploščadmi, etažami ali prehodi ne sme povzročati dodatnega tveganja za padec.

- 4.1.2 Na delovnih postajah se lestve lahko uporabijo za delo na višini le v okoliščinah, v katerih z upoštevanjem točke 4.1.1. uporaba druge varnejše delovne opreme ni upravičena zaradi majhnega tveganja ali kratkotrajnosti uporabe oziroma značilnosti delovišča, ki jih delodajalec ne more spremeniti.

- 4.1.3 Dostop po vrvi in tehnike nameščanja se lahko uporabijo le v okoliščinah, ko ocena tveganja kaže, da se delo lahko opravi varno in kjer uporaba druge varnejše opreme ni upravičena.

Ob upoštevanju ocene tveganja in zlasti glede na trajanje dela ter ergonomske omejitve je treba zagotoviti sedež z ustreznimi dodatki.

- 4.1.4 Glede na vrsto delovne opreme, izbrane na osnovi prej navedenega, je treba določiti ustrezne ukrepe za zmanjšanje tveganj, značilnih za to vrsto opreme. Če je treba, se namesti varovala za preprečevanje padcev. Biti morajo ustrezno oblikovana in dovolj trdna, da preprečijo ali zadržijo padce z višine in v največji možni meri preprečijo poškodbe delavcev. Kolektivna varovala za preprečevanje padcev so lahko prekinjena le na točkah dostopa do lestve ali stopnic.

- 4.1.5 Kadar je kolektivno varovalo za preprečevanje padcev treba začasno odstraniti zaradi opravljanja posebne naloge, je treba sprejeti učinkovite nadomestne varnostne ukrepe. Naloga se ne sme opraviti, dokler ti ukrepi niso izvedeni. Ko je ta naloga dokončno ali začasno opravljena, je treba kolektivno varovalo za preprečitev padcev ponovno namestiti.

- 4.1.6 Začasno delo na višini se lahko opravi le, kadar vremenske razmere ne ogrožajo varnosti in zdravja delavcev.

4.2 *Posebne določbe za uporabo lestev*

- 4.2.1 Lestve je treba postaviti tako, da so med uporabo stabilne. Prenosne lestve morajo stati na stabilni, močni, ustrezno veliki, nepremakljivi podlagi tako, da so prečke v vodoravnem položaju. Viseče lestve morajo biti pritrjene varno in, razen vrvnih lestev, tako da jih ni mogoče premestiti ter da ne nihajo.

- 4.2.2 Noge prenosnih lestev med uporabo ne smejo drseti, zato se stopnice na ali v bližini zgornjega ali spodnjega dela zavarujejo s protidrsko napravo ali na kak drug enako učinkovit način. Lestve za dostop morajo biti tako dolge, da ustrezno segajo čez dostopno ploščad, razen če niso sprejeti drugi ukrepi, s katerimi se zagotovi trdna oprijemala. Zaporne in raztegljive lestve je treba uporabljati tako, da se njihovi deli ne premikajo neodvisno drug od drugega. Premične lestve se ne smejo premikati, preden se stopi nanje.

- 4.2.3 Lestve je treba uporabljati tako, da imajo delavci ves čas varna oprijemala in varno oporo. Zlasti, če je treba tovor po lestvi prenašati ročno, to ne sme ovirati uporabe varnega oprijemala.

4.3 *Posebne določbe za uporabo odra*

- 4.3.1 Če ni zapisa o izračunih za izbrani oder ali če ne vključuje predvidene konstrukcijske ureditve, je treba opraviti izračun trdnosti in stabilnosti, razen če se oder montira v skladu s splošno priznano standardno konfiguracijo.

- 4.3.2 Glede na tehnično zapletenost izbranega odra mora pristojna oseba pripraviti načrt za njegovo montažo, uporabo in demontažo. Lahko je v obliki običajnega načrta, ki se mu doda zapis o značilnostih odra.
- 4.3.3 Nosilni elementi odra ne smejo drseti, pritrditi jih je treba na nosilno površino, namestiti proti-drsno napravo ali drugo enako učinkovito sredstvo, nosilna površina mora biti zadostna. Zagotoviti je treba stabilnost odra. Z ustreznimi napravami je treba preprečiti, da bi se oder na kolesih med opravljanjem dela na višini naključno premaknil.
- 4.3.4 Dimenzije, oblika in načrt nivojev odra morajo ustrezati naravi dela, ki ga je treba opraviti in biti primerni za prenašanje tovorov ter omogočati delo in hojo. Nivoji odra morajo biti sestavljeni tako, da se njihovi elementi ob normalni uporabi ne morejo premakniti. Med elementi nivojev ne sme biti nevarne odprtine in navpičnih kolektivnih varoval za preprečitev padcev.
- 4.3.5 Če deli odra niso pripravljeni za uporabo, na primer med sestavljanjem, razstavljanjem ali spremembo, jih je treba označiti s splošnimi opozorilnimi znaki v skladu z nacionalnimi predpisi, potrebnimi za uveljavitev Direktive 92/58/EGS in jih s fizičnimi sredstvi, ki preprečujejo dostop do nevarnega območja primerno ločiti.
- 4.3.6 Oder se lahko sestavi, razstavi ali znatno spremeni le pod nadzorom pristojne osebe; delo opravijo delavci, ki so zanj ustrezno in posebej usposobljeni predvsem na področju značilnih tveganj v skladu s členom 7 in zlasti glede:
- (a) razumevanja načrta za sestavljanje, razstavljanje ali spremembo odra;
 - (b) varnosti med montažo, demontažo ali rekonstrukcijo zadevnega odra;
 - (c) ukrepov za preprečitev tveganja za padec oseb ali predmetov;
 - (d) varnostnih ukrepov v primeru nestalnih vremenskih razmer, ki lahko škodljivo vplivajo na varnost odra;
 - (e) dovoljenih obtežitev;
 - (f) vseh drugih tveganj, ki so lahko posledica navedenega sestavljanja, razstavljanja ali spreminjanja.
- Oseba, ki nadzoruje in delavci morajo imeti na voljo načrt za sestavljanje in razstavljanje, naveden v 4.3.2. in vsa morebitna vanj vključena navodila.
- 4.4 *Posebne določbe za uporabo dostopa po vrvi in tehnike nameščanja*
- Pri uporabi dostopa po vrvi in tehnik nameščanja je treba upoštevati naslednje pogoje:
- (a) sistem mora imeti vsaj dve ločeno sidrani vrvi, ena služi za dostop, spust in oporo (delovna vrv), druga je podporna (varnostna vrv);
 - (b) delavci morajo imeti in uporabljati primeren varnostni pas in biti povezani z varnostno vrvjo;
 - (c) delovna vrv mora imeti opremo za varno vzpenjanje in spuščanje in samozaporni sistem, ki prepreči, da bi uporabnik, ki pade, izgubil nadzor nad svojim gibanjem. Varnostna vrv mora imeti premični sistem za preprečevanje padcev, ki sledi delavčevemu gibanju;
 - (d) orodje in drugi pripomočki, ki jih delavec uporablja, morajo biti varno pritrjeni na delavčev varnostni pas ali sedež ali na kak drug ustrezen način;
 - (e) delo je treba pravilno načrtovati in nadzirati, tako da se delavca v primeru nevarnosti lahko takoj reši;
 - (f) v skladu s členom 7 morajo biti delavci primerno usposobljeni za predvidena dela, zlasti za postopke reševanja.

V izjemnih primerih, kjer iz ocene tveganja izhaja, da bi bila uporaba druge vrvi nevarnejša, se lahko dovoli uporaba ene vrvi, če so sprejeti primerni ukrepi za zagotovitev varnosti v skladu z nacionalnimi predpisi in/ali prakso.“
